

BISERICA ȘI ȘCOALA.

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână : DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria :
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate :
Pe un an 14 fr. : pe jumătate an 7 fr.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor. ; până la 200 cuvinte
8 cor. ; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiunii

„BISERICA ȘI ȘCOALA“

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Vorbirea

nou sfințitului *Episcop al Aradului Ioan I. Papp*
la actul sfințirii și respective la primirea toiagu-
lui arhieresc.

Preasfințit Sinod arhieresc!

Representanța-clerului și a poporului din e-
parchia Aradului întrunită la 30 Ianuarie a. c.
în Sinod eparchial estraordinar, m'a distins cu
deosebita ei încredere alegându-mă de Episcop,
pentru această eparchie văduvită.

Accest vot al alegătorilor, al bisericii vii, eu
l'am privit de o arvună a logodnei duhovnicești,
de un simbol al inelului, care mireasa îl ofere
logodnicului ei și acestui vot, la rîndul meu și
eu am dat răsuneț prin aceea, că în prezența
mandatarului Escelenției Voastre Domnule Archi-
episcop și Mitropolit și în prezența publicului a-
dunat în sfânta biserică am declarat sərbătorește,
că mă supun cu resignațiune voinței Celui
Preaînalt și primesc alegerea ; și prin această de-
clarațiune solemnă am dat și eu bisericii vii,
clerului și poporului din văduvita noastră epar-
chie o arvună a logodnei duhovnicești, în toc-
mai cum mirele dă miresei sale inelul de logodnă.

Această logodnă însă s'a făcut desevărsită
numai prin censurarea canonică a alegerii mele
din partea Preasfințitului Sinod episcopesc și
deosebi prin preainalta sancționare a acestei a-
legeri din partea preagrațiosului nostru Impărat
și Rege apostolic Francisc Iosif I-ul, cari forme
constituționale și canonice îndeplinindu-se, astăzi
am primit și preasfântul dar al arhieriei și am
devenit mirele încununat al eparchiei noastre
aradane.

Vězându-mă astfel încununat cu mărire și
cinste și aducându-mi aminte că în treapta dia-
coniei și a profeției de câte ori mă pregăteam

spre liturgisire și deosebi când îmbrăcam orna-
tele diaconesti, ori preotești, mă rugam conform
ritualului: „*Bucurase-va sufletul meu întru Domnul*“,
de astăzi începând cuvine-mi-se să zic: „*Să se
bucure sufletul meu întru Domnul, că m'a îmbră-
cat în vestmântul mântuirii, cu haina veseliei m'a
îmbrăcat, ca unui mire mi-a pus mie cunună și
ca pe o mireasă m'a îmbrăcat cu podoabă.*“

Îmbrăcat astfel cu podoabe, încununat cu
mărire și cu cinste și investit cu toiagul archi-
păstoresc, vęd și în mine, precum am vędut în
toți antecesorii mei, împlinite cuvintele apostolu-
lui gîntilor, din cartea către Evrei cap. V. v. 1.
„*că tot arhieraul, care din oameni se ia, pentru
oameni se pune, spre cele ce sunt către Dumnezeu,
ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate,*“ dar
vęd împlinit și adevărul de care mărturisesc cu-
vintele aceluia Apostol la versul 4 și 5 din a-
ceeași carte, că adevă: „*nime singur nu-și ia
și eși aceasta cinste, ci cel chemat de Dumnezeu,
ca și Aaron*“ și că nici „*însuși Cristos nu s'a
preamărit însuși pe sine a fi arhieraul, ci cela-ce
a grăit către dînsul: fiul meu ești Tu, eu astăzi
Te-am născut*“, vęd adevă eu și o constatăm cu
toții, că nu eu însu-mi m'am îmbrăcat cu aceasta
mărire, nu eu însu-mi mi-am dat mie aceasta
cinste ci biserica vie, clerul și poporul din epar-
chia Aradului, care m'a ales ; precum se constată
și aceea, că dintre oameni fiind luat și eu, pen-
tru oameni sunt pus, spre cele dumnezeeești, ca
să aduc daruri și jertfe pentru păcatele și ne-
științele oamenilor, dar tocmai, că dintre oameni
sunt luat, că om am fost și om am rămas ; toc-
mai că nu eu însu-mi mi-am dat mie această
cinste ci mi-a dat-o biserica, care m'a ales, —
pe când mi-se veselește sufletul și se bucură
inima mea de acest dar, care la foarte pușini
muritori le este dat, nu va fi nemotivată nici în-
grijirea care cuprinde întreaga mea ființă în a-
cest moment de cea mai mare însemnătate pen-

tru mine, dar și pentru biserica al cărei fiu sunt și al cărei archiepiscop chemat sunt să fiu.

Și în acest moment al emoțiunii mele sufletești involuntar mi-se reprezintă icoana vulturului, pe care am stat la depunerea jurământului de credință și aruncându-mi privirea asupra acestei icoane, și văzând cetatea zugrăvită pe ea, și știind că acea icoană reprezintă însași eparchia, a cărei mitră mi-s'a pus astăzi pe cap; când ved însași eparchia cu tot teritoriul ei reprezentată prin trimișii clerului și ai poporului, cari m'au însoțit și au asistat la actul încununării mele; când mi-aduc aminte de S. Evanghelie care mi-s'a pus pe cap la actul hirotonirii mele întru Episcop, nu pot să nu-mi dau seamă de neajunsurile mele personale în raport cu greutățile păstoririi; și nu pot să nu cuget asupra greutății sarcinei primite asupra umerilor mei; deci în consecință nu pot să nu mă întreb cu Psalmistul c. 115 v. 3. „*Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a făcut mie*“; cum voi putea satisface așteptărilor și trebuințelor eparchiei; cum voi putea purta jugul apostoliei Domnului, ca acela să-mi fie plăcut și sarcina ușoară?

Aș putea răspunde în general: că-mi voi întocmi toată mintea, cugetarea și simțirea mea astfel, ca învățăturile lui Cristos să le observ și eu și să fac a se observa de către toți credincioșii concrezuți păstoriei mele, dar cuvine-mi-se să mă acomodez cuvintelor prorocului și împăratului David, prin cari mi-se zice și mie ca și fiecărui muritor: „*Jertfește lui Dumnezeu jertfă de laudă și dă celui preafălt rugile tale și mă chiamă pe mine în ziua necazului tău și te voi scoate și tu mă vei preamări*“ Ps. 49 v. 14, — dar deosebi mi-se impune să observ cuvintele de învățătură ale Sf. Apostol și evangelist Luca: „*Să fie mijloacele voastre încinse și făclile aprinse*“, cuvinte de învățătură acestea, cari sună pentru toți câți sau dedicat sarcinei apostoliei Domnului.

Dar mă întreb eu: „*cu ce să încing mijlocul meu și ce oleu să aprind în făclia mea?*“

Mijlocul meu nu-l voi putea încinge cu arme mai blânde și mai puternice dar și mai resistibile, decât cu armele cu cari s'au încins și s'au luptat toți Apostolii și următorii Domnului, cu armele, cari se reprezintă și prin celea trei rîuri, ce le ved zugrăvite pe icoana vulturului, pe care am stat la mărturisirea credinței, adică cu armele învățătorești creștine, cari sunt: credința, dragostea și nădejdea creștină; iar în făclia minții și a inimii nu voi putea aprinde nici oleu mai curat, nici mireasmă mai binemiroasă, decât acel oleu și aceea mireasmă, pe carea Apostolul neamurilor o recomandă lui Timoteiu, pe care l'a lăsat de

episcop la Efes, cu cuvintele: „*Fii credincioșilor exemplu cu cuvântul, cu viața, cu dragostea, cu duhul, cu credința și cu curățenia.*“ Cartea I. cap. IV. v. 12.

Dând acest prinos de mulțămire ca și răsunet la felicitarea Escelenței Tale Înaltpreasfințite Domnule Archiepiscop și Mitropolit, și ca o programă de viață în păstoria turmei mele cuvântătoare, îndemnat mă simt să mai ating, că prin alegerea, întărirea și hirotonirea mea întru episcop, devenind eu nu numai episcopul Aradului ca și unei părți din provincia noastră mitropolitană, ci devenind și al treilea ierarh în mitropolia noastră și ca atare și membru al preasfințitului Sinod episcopesc, sunt conștiu atât de drepturile mele sfinte, cât și de chemarea mea sublimă, și în această privință mă voi conduce de sfatul Apostolului neamurilor din cartea către Romani cap. XII v. 10. „*cu dragoste frățească unul pe altul iubind, unul pe altul cu cinstea ihtrecând. Bindecuvântați pe cei ce vă gonesc pe voi, bindecuvântați și nu-i blăstămați. Bucurați-vă cu cei-ce se bucură și plângeți cu cei ce plâng, una între voi gândind.*“

Urmând astfel, voi putea cu înlesnire conlucra împreună cu Preasfințitul Sinod spre a satisface intereselor mari ale bisericei: de a păzi și apăra unitatea credinței întru legătura păcii.

Hirotonirea

P. S. S. D-lui Episcop Ioan I. Papp, și sosirea

P. S. Sale la reședință.

După un an și mai bine de văduvie a scaunului episcopesc al Aradului, din îndurarea lui Dumnezeu și spre bucuria bisericei noastre dreptmăritoare, turma cuvântătoare din această eparchie văzutu-și Păstorul așteptat, provăzut cu darul archiereiei, hirotonindu-se în ziua marelui mucenic Sf. Gheorghe.

P. S. Sa episcopul I. I. Papp a plecat la Sibiu, spre a fi hirotonit întru episcop, Luni la ameză, însoțit de P. C. Sa A. Hamsea, P. On. d-ni protopopi: G. Popovici (Șiria), Dr. I. Trăilescu și V. Beleş din cler, ear dintre mireni d-ni Dr. N. Oncu și P. Truța. La suită s'au mai alăturat, din părțile bihorene: P. On. d-n protopop N. Roxin și On. D. preot A. Horvat.

Cu același tren plecă la Sibiu, întâlnindu-se în gara din Arad cu P. S. Sa, P. S. Sa episcopul Nicolae Popea al Caransebeșului, însoțit de P. C. Sa archimandritul Filaret Musta.

Marți seara la 6 ore s'au început ceremoniile religioase, prescrise la hirotonirea nou alesului episcop

al eparchiei aradane, spre care scop au sosit la Sibiu încă de alaltăseară dignitarii bisericești ai eparchiei Aradului și celei a Caransebeșului, în frunte cu P. S. Sa episcopul *Nicolae* al Caransebeșului și însoțiți de delegații eparchiei aradane — raportează „Tel. Eom.“

Serviciul s'a început la 6 ore, cu *vecernia*, în biserică parochială din suburbiul Iosefin, servind P. C. Sa noul episcop, cu protopresbiterii Ioan Papiu (Sibiu) și Vasilie Beleș (Arad), ear' I. P. S. Sa mitropolitul și P. S. Sa episcopul *Nicolae* au asistat la serviciu la locurile rezervate arhierilor. Ecteniile diaconale au fost rostite de diaconii: Dumitru Câmpean și Iosif Enescu. După „*Mărire*“ dela stichoavnă s'a rostit ectenia și pentru nou alesul episcop, care după otpust desbrăcând odăjdiile a luat loc lângă tronul arhieresc, pe când Preasfințiii ceialalți doi arhierii ocupaseră loc la masa pusă în mijlocul bisericii, pe care era: evangelia, crucea, 2 lumini aprinse, o sticlă cu vin roșu, 3 pahare și o tasă cu trei prescuri. Diaconii s'au prezentat în fața alesului și după-ce l'au cădit de trei ori, diaconul Câmpean i-a cetit actul prin care se comunică alesului, că Sinodul arhieresc l'a aflat vrednic de treapta arhierescă ear' M. Sa Domnitorul i-a întărit alegearea de episcop „al eparchiei Aradului, Orăzii-mari, Ienopolei, Hălmagiului și părților adnexe din Banatul-Timișan.“

Alesul răspunde, că primește cu mulțămire veștea și se supune votului Sinodului eparchial și hotărîrii Preainalte, promițând că va păstori cu tot zelul și va conduce în fapte bune turma cuvântătoare din eparchia numită. După acest răspuns și promisiune alesul merge în mijlocul bisericii și ocupă loc la masa arhierilor. S'au rostit apoi obicinuitele polichroane pentru Domnitor, pentru cei patru patriarhi, pentru mitropolitul Ioan, pentru episcopul *Nicolae*, pentru mitropoliți, arhieriscopi, episcopi și tot clerul, pentru noul episcop și pentru dregătorii militare, civile și pentru popor. Fie-cărui polichron cântăreții răspundeau cu „mulți fericiți ani,“ ear' arhierii și noul episcop închină în sănătatea celor amintiți în polichron.

După acestea a urmat *vecernia mare* împreună cu *litie* și priveghiere, după tipicul Rusaliilor, prescrisă la hirotonirea de arhieriu. Serviciul s'a terminat la 8 ore și 10 minute.

În decursul sfinteii liturgii de Mercuri s'a făcut apoi adevărata hirotonire.

La orele 9 sosește la biserică I. P. S. Sa Mitropolitul *Ioan*, însoțit de P. S. Sa episcopul *Nicolae* al Caransebeșului. La intrare în biserică îi primește, îmbrăcați în ornate, Preacuvioșii Lor Archimandriții *Ioan I. Papp*, Filaret *Musta*, Dr. *Il. Pușcariu* și A. *Hamsea*, P. C. Sa protosincelul Dr. Eusebiu *Roșca*, protopresbiterii Ioan *Papiu*, Vasilie *Beleș*, Dr. *Trăilescu*, ieromonachul Dr. Miron E. *Cristea* și diaconii *Câmpean* și *Enescu*. Cântările liturgice le-a cântat corul mixt al dlui T. Popovici.

Se face îmbrăcarea Arhierilor.

După îmbrăcarea diaconii, având în mâni — unul dichierul ear celalalt trichierul, — se postează în ușa împărătească, rostind diac. Câmpean la adresa mitropolitului: „Așa să lumineze lumina ta înaintea oamenilor, ca văzând faptele tale cele bune, să preamărească pe Tatăl nostru cel din ceriuri“ etc. Înaintează apoi ambii până în naos și predau mitropolitului lu-

minările, care binecuvântă cu ele poporul și împreună cu celalalt arhieriu iau loc pe fotelurile din mijlocul bisericii, fiind întins înaintea lor un covor pe care e brodat chipul vulturului.

E condus acum din altar alesul și după-ce diaconul Câmpean zice: „Poruncind poruncește, Inaltpreasfințite Stăpâne!“, P. C. Sa Archimandritul *Musta* îl presintă Arhierilor cu cuvintele:

„Cu umilință se presintă Inaltpreasfinției Tale spre hirotonire iubitul de Dumnezeu, preacuviosul archimandrit Ioan, ales și întărit episcop al eparchiei Aradului, Orăzii-mari, Ienopolei, Hălmagiului și părților adnexe din Banatul-Timișan, și se pune Inaltpreasfinției Tale spre grațioasă dispozițiune.“

Mitropolitul întreabă:

„De ce ai venit și ce ceri?“

Alesul răspunde:

„Am venit să cer hirotonire cu preasfințitul dar arhieresc.“

Mitropolitul:

„Dar cum crezi?“

Alesul rostește Simbolul credinței, după care mitropolitul îl binecuvântă de trei-ori zicând:

„Darul lui Dumnezeu Tatăl și al Domnului nostru Iisus Cristos și al Duhului sfânt-să fie cu tine.“

Diaconii conduc pe ales până ce ajunge să stee pe mijlocul vulturului, și îl presintă de nou, la ce P. S. Sa episcopul *Nicolae* îl agrăește cu următoarele:

„Arată-ne nouă mai pe larg: cum crezi despre întruparea Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu?“

Alesul rostește partea referitoare din Simbolul credinței, completată cu esența dogmei despre cele trei ipostasuri ale sfinteii Treimi și cu respingerea erezurilor lui Arie, Machedonie și Nestoriu, după care mărturisire diaconii înaintează cu el până la capul vulturului și earăși îl presintă Arhierilor. Mitropolitul îl întreabă:

„Mai spune-ne: cum crezi despre canoanele s. apostoli și ale s. părinți? ear alesul răspunde cu declarația, prin care-și precisează mărturisirea credinței și misiunea arhierescă. Predă apoi mitropolitului declarația, scrisă și subscrisă de el însuși, spre a fi alăturată la acte. După acestea mitropolitul îl binecuvântă; el se închină de trei-ori arhierilor și le sărută mâna, ear ei îl sărută pe frunte. Covorul e dus acum înaintea iconei Mântuitorului, unde alesul stă până la „Sfinte Dumnezeule“, când e condus în altar spre a fi hirotonit. Hirotonirea e la fel ca și la preoți, fiind numai rugăciunile mai multe. Se continuă apoi liturgia, ear după terminare se desbracă toți trei de odăjdii, mitropolitul și episcopul *Nicolae* iau loc pe foteluri în mijlocul bisericii, de unde mitropolitul ține nou hirotonitului o alocație și-i predă cărja arhierescă.

Drept răspuns nou alesul rostește o cuvântare bine simțită Mitropolitul și episcopul *Nicolae* ies din biserică, ear noul episcop împarte anafora.

Actul hirotonirii e terminat.

La ora unu, sunt terminate felicitările și prezentările și se începe prânzul festiv, dat de I. P. S. Sa mitropolitul în onoarea noului Arhiepiscop.

Joi d. am. a sosit cu trenul accelerat P. S. Sa Episcopul nostru, la reședința sa.

În drumul său P. S. Sa a fost întâmpinat, întâia- oară pe teritoriul diecesei, la Soborșin, unde în fruntea preoției de pe valea Murășului 'La-a binevenat preotul-protopop Procopie Givulescu. Credincioșii au eșit cu flori în calea Arhiepiscopului, ear' corul elevilor dela școala din Soborșin, condus de învățătorul Protasie Givulescu, a intonat: „Pre stăpânul...”

Ordinea, îmbrăcămintele sârbătorești, ploaia de flori și cântarea precisă și frumoasă, au făcut o impresie generală doosebit de adâncă. Au fost momente în- adevăr înălțătoare și emoționante până la înduioșare.

În fruntea unei deputațiuni de credincioși aseșorul consistorial V. Tomici bineventează pe Arhiepiscop.

P. S. Sa mulțumește în cuvinte pline de emoțiune.

La Radna a ținut o alocuțiune, bineventând pe capul diecesei, protopopul V. Hamsea, în fruntea preoției din tractul său.

În gara din Arad a sosit trenul la orele 4 și 6 minute. Peronul gema de Români; eșise toată inteligența română din loc și o mulțime de preoți și învățători din provincie, pentru a întâmpina pe Prelat.

În mijlocul uralelor se coboară din tren P. S. Sa Dl Episcop, însoțit de suita Sa.

Îl întâmpină P. C. Sa părintele ieromonach R Ciorogariu, bineventând pe cel-ce vine întru numele Domnului, spre a păstori turma cuvântătoare a diecesei Aradului.

P. S. Sa se adresează în cuvinte pline de iubire fiilor săi, cari l'au întâmpinat cu atâta dragoste, asigurându-i de dragostea sa și devotamentul său desevirșit pentru sfânta noastră biserică și instituțiunile ei.

Intrarea în oraș, a șirului de trăsuri, cu toată simplitatea, dorită, a fost imposantă. O lume imensă se revărsase pe stradă, pentru a vedea pe capul diecesei noastre, sosit la reședință.

În sunetele armonice ale clopotelor, între cari prima oară se trage clopotul cel mare, dăruit bisericii catedrale și parohiale din Arad de P. S. Sa, șirul de trăsuri ajunge la biserică.

P. S. Sa își face intrarea în catedrală, și după o scurtă rugăciune se urcă pe amvon și ține o frumoasă vorbire poporului adunat.

Amintind, că înainte de aceasta cu trei decenii, în această biserică a făcut cele dintâi slujbe și servicii pentru mărirea lui Dumnezeu, P. S. Sa mulțumește lui Dumnezeu pentru harul trimis asupra sa; mulțumește poporului pentru dragostea cu care l'a primit și arată virtuțile creștine și însemnătatea lor, însemnătatea acelor virtuți, cari îl vor călăuzi, ca păstor

Strigăte de „să trăiască“ au acoperit cuvintele Arhiepiscopului.

Cortegiul de trăsuri pornește în pas spre reședința episcopescă, în fața căreia țineau cordonul elevi și eleve dela școlile noastre populare din loc, cu steaguri, cu flori, îmbrăcați de sârbătoare; apoi elevele școlii de fete cu internat și elevii institutului nostru ped- teologic.

În ploaie de flori P. S. Sa se coboară din trăsura pe covor de iarbă verde, ear' corul seminarial îl întâmpină cu „Pre stăpânul și arhiepiscopul nostru.“

Eleva școlii de fete cu internat, Gina Papp bineventează pe Arhiepiscop, predându-i un frumos buchet de flori albe.

Preotul Traian Vătanu, parochul Aradului și asesor consistorial, a ținut următoarea cuvântare:

Preasfințite și ilustrisime d-le Episcop!

Clerul și poporul din eparchia îndelung văduvită a Aradului, cu mult dor și cu neastâmpărată sete e așteptat să-și aibă și să-și vadă pe înaltul său Păstor.

Astăzi, când pentru prima-dată ați descălecat în mijlocul nostru ca Arhiepiscop, se umplu de mângâiere și de bucurie inimile credincioșilor din diecesă și tresaltă de bucurie mai vârtos ale noastre, celor din această comunitate bisericească, fiind fericiți a primi în Il. și P. S. V. d-le Episcop, pe Înaltul Păstor iubit, pe Părintele mult dorit.

E vesel azi Sionul diecesei Aradului, se bucură biserica lui Dumnezeu, de mirele care intră în această residență, ca de aici să păzească și să scutească sfințenia bisericii și să apere așezămintele ei. Binecuvântat e cel ce vine întru numele Domnului!

Da, ne bucurăm de Arhiepiscopul, care urmând sfinților Apostoli pe scaunul arhieresc, — pătruns de duhul adevărului, urmează și exemplele lor și vine să verse credință, iubire și speranță în inimile credincioșilor.

Ne bucurăm de Înaltul Păstor, care vine cu toată credința, cu toată iubirea și cu toată râvna să conducă biserica, să păstorească turma cuvântătoare, — vine cu hotărîre firmă, ca să întărească ortodoxia, să ridice vaza bisericii, să îndrepte moravurile și să mângâie pe credincioșii săi.

Ne bucurăm de înalta și fericita sosire a celui ce vine întru numele Domnului să-și închine toate puterile Sale numai binelui obștesc, împreunând într'un mănunchi scumpele interese ale școlii cu ale bisericii noastre naționale.

Când, Preasfințite Părinte, Vă destăinuiesc bucuria nemărginită a credincioșilor și a corporațiunilor noastre bisericești, vă presintăm omagiile noastre de iubire și profundă reverință ca fii credincioși și cu devoțiune, — pătrunși de aceleași doruri pentru înălțarea bisericii și a neamului.

Primiți, vă rog, totodată la această solemnă intrare și adâncă mulțumită a comunității noastre bisericești, pentru marimimosul și prețiosul dar, cu care, pentru veacuri îndepărtate, ați împodobit eri biserica noastră parochială catedrală.

Și acum, când la fericita sosire Vă mai zicem un puternic bine-ați venit, rugăm pe Domnul puterilor să vă dăruiască vieață îndelungată, plină de puteri și de fapte mărețe, și din tot sufletul și cu toată căldura inimii noastre vă urăm:

„Să trăiți, întru mulți ani Stăpâne!

Corul intonează imnul.

P. S. Sa Dl Episcop *Ioan I. Papp* mulțumește reprezentanților clerului și poporului, cari de-aproape și din depărtări s'au ostenit să-l întâmpine atât de frumos și cu atâta dragoste La rîndul său, cu dragoste va apropia pe toți de inima sa, va căuta să întărească credința către sfânta noastră biserică dreptmăritoare; dragostea de neam și patrie, alipirea către Tron (Aclamări); invită poporul să aclame pe M. Sa Monarchul, ceea-ce s'a și întemplat, cu mare însuflețire.

Impărtășind tuturor binecuvântarea arhierască, P. S. Sa se retrage în reședință, unde îl urmează frunțașii vieții publice românești, spre a-și aduce omagii și a-și arăta devoțiunea față cu capul diecesei noastre.

Sfințirea clopotului.

În ziua marelui mucenic Gheorghie, pe când la Sibiu se hirotonea întru episcop P. S. Sa Dl *Ioan I. Papp*, la catedrala din Arad se săvârșea sfințirea frumosului clopot dăruit bisericii noastre de P. Sa Episcopul nostru.

La serviciul diviu, la Sf. liturgie, precum și la sfințirea clopotului, care a fost așezat în curtea bisericii, a oficiat C. Sa părintele ieromonach R. Ciorogariu, însoțit de preoții Tr. Vățașan; Gavril Bodea și diaconul Dr. T. Botiș. Frumosele noastre cântări liturgice au fost cântate de excelentul cor seminarial.

După săvârșirea sfințirii clopotului, P. C. Sa părintele R. Ciorogariu a ținut următoarea cuvântare:

»Și-mi va resplăti mie Domnul după dreptatea mea și după curățenia mânilor mele înaintea ochilor lui.«

Psalm 17, v. 25.

Așa a plăcut lui Dumnezeu și și oamenilor ca Preacuviosul Archimandrit Ioan să fie ridicat în scaunul episcopesc al Aradului, ca la lumina faptelor lui celor bune să fie preamărit numele lui Dumnezeu de către oameni. Și astăzi primește el darul episcopiei în Sibiu, după rînduiala legii, prin punerea mânilor I. P. Sfințitul nostru Mitropolit Ioan; astăzi dar s'a revărsat asupra lui lumina darului apostolesc, ca printr'însul fiii luminei să fim; astăzi biserica s'a cununat cu mirele ei; astăzi mirele a adus miresei sale biserici acest prețios dar pe care-l sfințirăm spre

lauda și mărirea lui Dumnezeu. Veniți să ne veselim de ziua pe care *Domnul* a gătit-o nouă spre bucurie.

Lumina de sus dela Părintele luminilor se pogoară, ear fapta bună de jos din adâncul inimii se înalță la ceruri. Astfel se împreună astăzi cerul cu pământul: darul de sus se revărsă în Sibiu asupra arhierelui nostru, ear fapta lui cea bună, prinosul recunoștinței ce ne stă înainte, ca un miros de bună mireasmă se înalță către Dumnezeu îndurărilor umplând vîzduhul de »lauda și mărirea lui Dumnezeu.«

»Spre lauda și mărirea lui Dumnezeu închin acest dar bisericii catedrale gr-or române din Arad întru amintirea alegerei mele de Episcop« zice generosul nostru Episcop în literile de bronz turnate pe acest clopot. Și acest bronz va vesti virtutea recunoștinței spre pildă credincioșilor sei, cum în zilele de bucurie au să-și aducă aminte, că tot darul de sus vine dela Părintele luminilor.

- Și-mi va resplăti mie Domnul după dreptatea mea și după curățenia mânilor mele naintea ochilor lui (Ps. 17, 25) zice episcopul nostru, cu Psalmistul, pe alta parte a clopotului. În momentul înălțării sale pe scaunul arhieresc episcopul nostru Ioan cu fruntea deschisă face votul, că va governa diecesa intru dreptate și intru curățenia mânilor sale, și acest vot ca un program îl scrie pe acest mare clopot al bisericii, ca el să vestească lumii credincioase, că dreptatea și curățenia mânilor s'a sălășluit în reședința episcopescă din Arad.

Par' că din altă lume resună cuvintele arhierelui, cu cari juruință face, pe dreptate și curățenia mânilor, avînd unica speranță în respata Domnului; căci astăzi lupta de existență materială e mai turbată decât oarecând, lumea nu mai are sens pentru fericiri sufletești, trăim momentului, nimic recunoscînd nici oamenilor nici lui Dumnezeu, încât filosoful pesimist esclama: de când e lumea binefacerea cu recunoștința nu s'a întălnit aici pe pământ.

Arhierelul nostru însă se înalță cu gândul din aceste miserii ale vieții, din noroiul urei, pismei, învrășmării, nerecunoștinței, desnădăjduirei, acolo, unde este dragostea faptelor creștinești, dreptatea inimei și curățenia mânilor, cari și-au respata lor neoprită de mâni omeștești, căci vine de acolo, unde mânilor haîne nu ajung, ca să o oprească, dela Dumnezeu îndurărilor; dar acolo poți ajunge, omule, numai pe scara faptelor dreptății și a curățeniei mânilor.

Aceste adevăruri vă vestește vouă arhierelul prin sunetul acestui clopot. Când dar în

zori de zi îți faci rugăciunile de dimineață și pornești la lucrul mânilor tale, adă-ți aminte, că arhiepiscopul tău îți zice: după dreptatea mea și după curățenia mânilor mele va răsplăti mie Domnul, ca lucrul ce-l vei săvârși în decursul zilei, să fie binecuvântat.

La toată intrarea și eșirea ta din inspirația acestor sfinte cuvinte să porcezi.

În momentele nedreptăților, a întristării și durerii tale, adu-ți aminte de mângâitorul glas, că Domnul răsplătește după dreptatea sa și după curățenia mânilor tale și nu vei cădea cu sufletul. Când belșugul bucuriei îți va umplea casa, nu uita că Domnul este acela, care ți-a trimis tot binele și-l preamărește pe el, pentru răsplata dreptății tale și a mânilor tale curate, cum arhiepiscopul tău a făcut. Și de câte ori vei auzi sunetul acestui clopot, în sufletul tău să răsună glasul Psalmistului: că după dreptatea ta și după curățenia mânilor tale va răsplăti ție Domnul și va sporii lucrul mânilor tale sub prisosința darului ce-l aduce dreptatea inimii și curățenia mânilor.

Și când după munca zilei făcându-ți rugăciunile de seara, înainte de a-ți pleca capul, ispiteste-ți faptele zilei, dacă ai împlinit porunca dreptății și a curățeniei, ca somnul să-ți fie lin și re-creator și Duhul Domnului să fie asupra ta.

Și acum, către Tine mă întorc Doamne, care astăzi ai deschis cerul spre binecuvântarea arhiepiscopului nostru și a prinosului ce a adus Ție, rugându-Te să-i luminezi mintea cu lumina adevărilor Tale cerești, să aprinzi în inima lui dragostea către biserică vie a lui Cristos, care sunteți voi iubitorii credincioși, și să-i îndrepti voința spre faptele mântuirii poporului Tău. Amin.

Frumosul clopot e de o greutate de 2254 kilgr.

După sfințire s'au început îndată lucrările pentru ridicarea lui în turn, ear prima oară a fost tras la intrarea solemnă în Arad a P. S. Sale D-lui Episcop *Ioan I. Papp*.

Cuvântarea

Prea Sfinției Sale Domnului Episcop Nicolae Popea la deschiderea Sinodului eparchial al diecesei Caransebeșului.

Cristos a înviat!

Domnilor deputați!

Cu aceste cuvinte triumfătoare cari răsună astăzi în întreaga noastră biserică dreptmăritoare Vă salut domnilor deputați, exprimându-mi bu-

curia sufletească că Vă ved întruși aici, ca să conlucrați la promovarea intereselor noastre bisericesti.

Conlucrarea armonică a tuturor factorilor chemați prin instituțiile noastre bisericesti și în special prin Statutul nostru Organic e o necesitate, Domnilor, căci numai prin conlucrare armonică putem ajunge la întărirea așezămintelor noastre bisericesti și culturale. Eară ca să lucrăm pentru întărirea acestor așezăminte, avem sfânta datorință, pentru-că acestea sunt chemate ca să sporească religiozitatea și moralitatea, cari predicate fiind totdeauna de sfânta noastră biserică strămoșască, au condus poporul nostru prin toate greutățile timpului trecut. Religiozitatea și moralitatea, se poate zice, sunt acele arme puternice, cari și pe viitor vor scuti poporul nostru în butul tuturor pericolelor ce se ivesc.

Sfinte deci sunt așezămintele noastre bisericesti și datorință avem cu toții, ca cu tărie să fim la ele, arătând viu interes, ca astfel prin ținuta noastră să însuflăm și străinilor respect față de ele. Căci cum putem aștepta ca străinii să respecteze așezămintele noastre, dacă noi înși-ne nu le cinștim, ci le desconsiderăm?

Și dacă vre-odată, apoi astăzi în mult mai mare măsură suntem datori să ne alipim de instituțiile și așezămintele noastre bisericesti, căci așa se pare, că grele timpuri se apropie. Se ivesc adecă presemnele unui timp contrar bisericeii creștine în general, eară bisericeii și neamului nostru, fiilor credincioși ai bisericeii noastre străbune în special.

Cu durere și multă îngrijire vedem, domnilor Deputați, că se ivesc pe alocurea proroci mincinoși cari tind a slăbi legătura caldă dintre biserică noastră străbună și fiii ei credincioși parte prin vênare de suflete, proselitism, parte prin introducerea unei secte religioase, parte prin încercarea de a dărâma ordinea morală creștină și în genere ordinea socială.

Încât pentru proselitism, apoi cu una trebuie se fim în curat, că între împrejurările de astăzi, nu convingerea religioasă este motorul trecerilor religioase, ci interese personale — materiale, și vânătorii după proseliți greu păcătuiesc înaintea lui D-zeu și a neamului nostru, căci activitatea lor produce numai slăbirea sentimentului religios și moral, ne mai vorbind de slăbirea ce produce desbinarea dintre frați. Religiunea nu e marfă de târg, prin proselitism însă numai târg se face cu ea.

Sectă ivită ici coala, este o invențiune rășărită în pământ străin și din nenorocire se molipsesc și credincioși de ai noștri de ea; eară pe cei cari tind la dărâmarea ordinea morale creștine, a ordinea sociale, D-Voastre îi cunoașteți prea bine.

Vezând aceasta trebuie să exclam cu sfântul apostol Petru: »Fiți treji și privegheați; căci dușmanul vostru, diavolul, ca un leu răcnind umblă, căutând pe cine să înghită, căruia opuneți-vă, tari fiind în credință.«

Dacă deci cândva, apoi cu deosebire astăzi se cere trezvie și priveghierea și tăria credinței. Trezvie și priveghiere, pentru ca să nu fim ademeniți prin cuvinte dulci și înșelătoare, perzătoare de suflet; trezvie și cu priveghiere pentru-ca să nu cădem în cursa ce ni-se pune de către proroci mincinoși; tăria credinței pentru-că nici pe un moment să nu pe clătinăm în dreapta noastră credință și să nu dăm auz învățăturilor unor rătăciți, cari numai după interesele lor personale umblă; tăria credinței zic, ca astfel să ne asigurăm existență noastră de o parte, eară fericirea sufletească de altă parte.

Treji fiind și priveghind, tari fiind în credință, să lucrăm domnilor Deputați, între marginile legilor noastre bisericești, ca să asigurăm și să dezvoltăm tot mai mult instituțiunile noastre culturale. Adevărat este, că nisuițele noastre sunt mult împedecate prin faptul, că nu dispunem de mijloacele materiale suficiente, dară și greutatele materiale se vor învinge dacă avem dragostea cuvenită față de biserică în genere și față de instituțiunile ei culturale în special, căci dragostea mult poate, ea toate le învinge.

Datorinței mele arhieresti urmez, domnilor Deputați, când și din acest loc Vă pun la inimă ca reprezentanților clerului și poporului nostru, ca la toate ocaziunile — venind în coafingere cu poporul — să-l sfătuiți și să-l feriți de ispitele vrășmașului, să-l însuflețiți pentru dragostea către biserică noastră străbună, să-l întăriți în alipirea către venerabilele noastre așezăminte bisericești. Căci domnilor Deputați, timpurile grele sunt și numai o fortăreață avem, și aceasta este sfânta noastră biserică!

Domniile Voastre, domnilor Deputați, veți avea acum ocaziune ca să luați privire în mersul afacerilor noastre eparhiale; veți avea ocaziune a vă convinge despre activitatea Consistorului nostru diecesan, și apoi: în cunoștință de cauză veți concurge cu sfatul D-voastre la rezolvirea norocoasă a cestiunilor respective.

Ating aici numai două cestiuni de o mare importanță și cari reclamă o scrupuloasă chibzuire. Și acestea sunt: cestiunea mănăstirilor, și cea a școalelor așa numite montane. Ambele aceste sunt de-o importanță deosebită, despre care cu toții suntem convinși astfel, în cât este superflu ca să mă estind mai în special asupra importanței lor.

În firma convingere, că precum în trecut așa și acuma toate obiectele se vor pertracta cu de-

plină obiectivitate, în armonie și frățească bună înțelegere și implorând binecuvântarea lui D-zeu asupra lucrărilor noastre sinodale, declar sesiunea primă a periodului XII al Sinodului nostru eparhial de deschisă.

Protocol

despre ședințele Sinodului eparhial din diecesa gr.-or. română a Aradului, ținute în sesiunea ordinară a anului 1903.

Ședința III.

s'a ținut la 15/28 Aprilie 1903, la orele 9 a. m.

Președinte: P. C. Sa părintele archimandrit Ioan I. Papp; notar: Dr. Ioan Papp.

Nr. 20. Se cetește protocolul ședinței a II-a și:

se verifică.

Nr. 21. Deputatul Roman Ciorogariu, ales și verificat fiind în două cercuri, anume în cercul electoral Arad și cel din Giula, renunță la mandatul din Giula.

Se ia la cunoștință și se ordonează alegere nouă de deputat preoțesc pentru cercul electoral Giula.

Nr. 22. Urmează la ordinea zilei raportul comisiei verificătoare. Raportor George Lazar.

Referitor la alegerea deputaților mireni ai cercului electoral Arad, Dr. Sever Ispravnic și Aurel Petrovič, comisia propune, ca aceștia să fie verificați, eară cererea din protestele înaintate contra acestei alegeri, de a se face investigație în cauză, să nu se încuviințeze.

Față de această propunere deputatul Emanuel Ungurean face contrapropunere, ca să se ordoneze cercetare cu privire la gravaminele aduse în proteste și până la terminarea acestei cercetări să se suspende verificarea deputaților de sub întrebare.

Deputatul Dr. Ioan Suci face propunerea, ca deputații Dr. S. Ispravnic și A. Petrovič să fie verificați, dar pentru constatarea eventualelor abuzuri săvârșite cu ocaziunea alegerilor din chestiune, să fie îndrumat Consistorul, a introduce cercetare, având a raporta despre rezultat la prosima sesiune sinodală.

După o dezbateră mai îndelungată, la care au luat parte deputații Dr. Aurel Halic, Dr. Iosif Gallu, Voicu Hamsea, Mihaiu Veliciu, Dr. Nicolae

Oncu, Virgil Tomici, Vasile Mangra, Dr. Nestor Oprean, Nicolae Zigre și Dr. Aurel Cosma,

Sinodul cu 29 contra 17 voturi verifică alegerea deputaților mireni Dr. Sever Ispavnic și Aurel Petroviciu din cercul electoral Arad, ear pentru constatarea eventualelor abuzuri, săvârșite cu ocasiunea acestei alegeri, se avisează Consistorul a introduce cercetare, având a raporta despre rezultat la proxima sesiune sinodală.

Nr. 23. La propunerea aceleeași comisiuni verificătoare :

Sinodul verifică alegerea deputatului mirean Tit Mărgineanțu din cercul electoral Vinga, ear verificarea deputatului mirean Vincențiu Babeș se ține în suspens neprezentându-și încă credenționalul. Totodată arătarea oficiului parohial din Fibiș, despre preținsele iregularități comise în acea comună cu ocasiunea alegerii deputaților sinodali, se transpune spre competența rezolvare Consistorului din Arad.

Nr. 24. La propunerea aceleeași comisiuni verificătoare

se verifică alegerea deputatului din cler Paul Miulescu în cercul electoral B.-Comloș.

Nr. 25. La propunerea aceleeași comisiuni verificătoare

se verifică alegerea deputatului din cler Constantin Gurbanu din cercul electoral Boroșineu, ear' peste petitul preotului V. Bălan contra alegerii aceluiași deputat, se trece la ordinea zilei.

Nr. 26. La propunerea aceleeași comisiuni verificătoare

se verifică deputații mireni Emanuil Ungurian și Dr. Aurel Cosma din cercul Timișoara, ear' protestele intrate, ca nebasate, nu se iau în considerare.

Nr. 27. Deputatul Emanuil Ungurean fiind ales și verificat în cercurile electorale Timișoara și Vașcău, renunță la mandatul obținut la Vașcău.

Se ia la cunoștință și se ordonează alegere nouă în cercul Vașcău.

Fiind timpul înaintat, după-ce proxima ședință se anunță pe azi după amiază la orele 4, când la ordinea zilei va urma raportul comisiunii școlare, ședința a III-a se ridică la orele 12³/₄ p. m.

Acest protocol s'a cetit și verificat în ședința a V-a ținută în 16/29 Aprilie 1903.

Ioan I. Papp
archimandrit-președinte.

Dr. Ioan Papp
notar.

Ședința IV.

S'a ținut la 15/28 Aprilie 1903, oarele 10 a. m.

Președinte: P. C. Sa părintele Archimandrit Ioan I. Papp.

Notar: Ioan Costa.

Nr. 28. Presidiul prezintă Sinodului următoarele petiții :

a) a văduvei învățătoare Sofia Ispas din Feneriș pentru un ajutor de 200 cor.

b) a comunei bis. din Dragoteni pentru încuviințarea unei colecte în diecesă și un ajutor de 600 coroane pentru a-și zidi o biserică.

c) a comitetului par. din Vălcani, pentru un oare-care ajutor spre a-și putea zidi și susține o școală.

d) a comitetului par. din Vălcani pentru a se da un administrator par. în locul destituitului paroch-capelan Stefan Oprean.

Se transpun comisiunii petiționare.

Nr. 29. La ordinea zilei urmează raportul comisiunii școlare. Raportorul comisiunii Dr. George Popa cetește raportul Senatului școlar dela Consistorul din Arad și cel al Senatului școlar din Oradea-Mare.

Rapoartele aceste ale Senatelor școlare din Arad și Oradea-Mare,

în general Sinodul le ia la cunoștință.

Nr. 30. In afacerea situațiunei grave materiale, în care se află o parte însemnată a școlilor noastre confesionale din diecesa Aradului, la propunerea deputatului Vasile Goldiș :

Sinodul decide a ținea o ședință conferențială.

Nr. 31. Institutului de credit și economii „Victoria“ din Arad pentru ajutorul de 500 cor. dat ca fundațiune pentru ajutorarea elevilor dela seminarul diecesan și alte 500 cor. pentru alumnul gr.-or. român din Beiuș, precum și institutului de credit și economii »Murășanul« din M.-Radna pentru dăruirile făcute alumnului din Arad în suma de 50 cor. și școalei de fete în suma de 20 cor.

Sinodul le exprimă mulțămită protocolară.

Nr. 32. In chestiunea salarelor învățătoarești :

Pentru incassarea cât mai regulată a acelor salarii Sinodul dispune, ca oficiile parohiale din întreaga eparhie sub răspundere să fie îndrumate, ca după primirea preliminarului aprobat prin Consistor, în termin

Urmare în suplimentul N-rului 17.

Suplementul N-rului 17.

de 15 zile să facă aruncul cultural și după aprobarea lui din partea comitetului și Sinodului parochial să-l prezenteze oficiului protopresbiteral spre vidimare, ear' oficiile protopresbiterale sunt avisate, ca la arătarea oficiului parochial despre neincasarea aruncului cultural, să înainteze deadreptul din partea sa conspectul restanțelor spre incasare forurilor administrative. La toate lucrările acestea învățătorii confesionali sunt obligați a da ajutor oficiilor parochiale.

Nr. 33. De oare-ce datele statistice referitoare la elevii gr.-or. români dela școalele străine de pe teritoriul Consistorului din Arad par a fi necomplete :

Sinodul invită Consistorul din Arad, ca pe viitor aceste date statistice să le ceară atât dela oficiile parochiale, cât și dela caticheți.

Nr. 34. În cestiunea catechisării elevilor gr.-or. români dela școalele străine de pe teritoriul Consistorului aradan :

Se avisează Consistorul a exercita o controlă strictă asupra catechisărilor de sub întrebare, ear' retribuțiunea statorită prin Consistor pentru caticheți să fie lievidată numai după-ce Consistorul se va fi convins despre împlinirea corectă a datorinței împreunate cu oficiul de catichet a respectivilor.

Nr. 35. Referitor la școala confesională superioară de fete din Arad :

Consistorul este îndrumat a presenta Sinodului eparchial în sesiunea sa viitoare un raport amănunțit asupra acestei școale dimpreună cu un plan și propuneri pozitive privitoare la caracterul și felul școalei de sub întrebare, precum și asupra mijloacelor prin cari s'ar putea asigura existența mai departe a acelei școale.

Nr. 36. În cestiunea alumneului gr.-or. român din Timișoara :

Sinodul dispune, ca cu finea anului școlar 1902/3 să fie sistate ajutoarele nouă și să se susțină numai cele date până acum, eară Consistorul din Arad este îndrumat, ca la procsima sesiune sinodală să presinte o propunere motivată pentru înființarea unui internat în Timișoara.

Fiind timpul înaintat, după-ce proxima ședință se anunță pe Mercuri 16/29 Aprilie a. c. la orele 10 a. m. având să-i premerge ședința conferențială la orele 9 a. m., ședința de acum se ridică la orele 8 $\frac{1}{2}$ seara.

Acest protocol s'a cetit și verificat în ședința IV. ținută la 16/29 Aprilie 1903.

Ioan I. Papp,
archimandrit-președinte.

Ioan Costa,
notar

Convorbiri

între un cercător și un incredințat.
Asupra ortodoxiei bisericii orientale.

De

FILARET

Mitropolitul Moscvei.

Convorbirea V.

Cercătorul: Adevărat, chiar în ochii celui mai zelos partisan al bisericii occidentale, biserica Ori-

entului nu este în totalul popoarelor creștine aceea ce erau sectele în vechea biserică ecumenică. Sunt o mie de ani de când există ea după separarea bisericii Occidentului și în acest timp s'a conservat intactă la Sud și în Orient, cu toate persecuțiunile cele mai lungi și mai cumplite; și la Nord ea se mărește, se fortifică, înfloreste din ce în ce mai mult. Nici o schismă, precum o demonștră istoria, nu s'a bucurat nici odată de-o astfel de protecțiune a providenței!

Incredințatul: Așadar', am avut dreptate să numesc biserica orientală jumătate din creștinătatea actuală?

Cercătorul: Da, multă dreptate.

Incredințatul: Prin urmare Sinoadele *jumătății occidentale a creștinătății*, adecă Sinoadele *bisericii romane*, cari nu sunt recunoscute de *jumătatea orientală*, adecă de *biserica Orientului*, sunt Sinoade *particulare*, și nici cum Sinoade *generale* sau *ecumenice*, și articolele de credință decretate în aceste Sinoade au fost hotărâte fără *consimțământul unanim al bisericii universale*.

Cercătorul: Mi-se pare că trebuie să admitem și aceasta.

Incredințatul: Prin urmare biserica romană a violat legea unității, observată cu fidelitate de vechea biserică ecumenică, lege după care *confesiunea generală a credinței trebuia să fie ficsată pe basa cuvântului lui Dumnezeu, prin consimțământul unanim al bisericii ecumenice*.

Cercătorul: Mi-se pare că ai dreptate.

Incredințatul: Prin urmare biserica romană s'a separat în ceea-ce privește confesiunea de credință, de vechea biserică ecumenică.

Cercătorul: Ca să fie așa, trebuie ca actuala biserică romană să fie separată în confesiunea sa și de vechea biserică a Romei.

Incredințatul: Ți-se pare imposibil aceasta?

Cercătorul: Negreșit, este greu a-și închipui cineva ca o biserică să fie desbinată de ea însași.

Incredințatul: Vei vedea aceasta în realitate. Eată un exemplu: În anul 809, când se propuse lui Papa Leon III. de a însera în Simbol opinia cea cu totul nouă a purcederii sfântului Spirit *din Tatăl și din Fiul*, nu numai că dînsul n'a consimțit, cu toate că această propunere era făcută sub auspiciile împăratului Carol-cel-mare, dar' încă a ordonat să se graveze Simbolul pe două plăci de argint, în grecește și în lătimește, fără adătuirea cuvintelor: *Și dela Fiul*. »*Haec Leo posui amore et cautela orthodoxae religionis.*« Ceea-ce va să zică: *Eu Leon, am pus aceasta pentru amoaarea către religiunea ortodoxă și în dorința conservării sale*. Dar' această adătuire, de care se ferea Leon al III-lea, actuala biserică romană o profesează cu solemnitate în Simbolul de Trident. Nu vede dar' ori-cine că actuala biserică romană, s'a se-

parat, în acest articol de credință, chiar de vechea biserică romană?

Părinții Sinoadelor ecumenice au băgat de seamă peste puțin timp că consimțământul unanim al bisericii universale în noile cercetări relative la credință, devenia din ce în ce mai greu de dobândit, pe de o parte în vederea întinderii tot crescândă a bisericii, ear' pe de alta, pentru influența tot crescândă a diferitelor interese omenestii asupra operei lui Dumnezeu. Astfel că îndată-ce la cel întâiu și al doilea Sinod ecumenic, se alcătui o confesiune de credință generală și indesculțitoare, care s'a conservat până acuma sub numele de *Simbolul-Niceo-Constantinopolitan*, al treilea Sinod ecumenic găsi necesar a avisa la mijloacele după care să se mențină, pe cât se va putea de perfect, acordul, și unitatea cu biserica ecumenică din timpii precedenți; și să se prevină desbinările ce ar putea urma cu ocaziunea unor noue cercetări despre credință. În acest scop zisul Sinod, basat pe legea generală a unității, decretă canonul următor, ce se află în actele respective la numărul 7:

Sfântul Sinod hotărăște să nu fie permis nimănui a pronunța, a scrie sau a compune o altă credință, (adecă o altă confesiune de credință, sau simbol), decât aceea care s'a hotărit de Sfinții Părinți, adunați în numele Sfântului Spirit, în orașul Niceei.

De atunci, canoanele fie-cărora din Sinoadele ecumenice posterioare încep prin niște asemenea decrete, deși exprimate în diferite chipuri, confirmând inviolabilitatea confesiunii generale a credinței; și nici unul din aceste Sinoade n'a cutezat să facă adițiuni la Simbolul Niceo-Constantinopolitan.

Este demn de observat, că la Sinodul din Constantinopol, care confirmă restabilirea lui Fotie pe scaunul patriarhal al acestui oraș, legații lui Papa Ioan VIII. făcură în privința Simbolului această declarațiune:

Este drept să nu se compună altă regulă de credință (ἔργον), adecă, decât Simbolul Niceo-Constantinopolitan.

(Va urma.)

CRONICA.

* **Examenul de ecalificațiune învățătorească.** *Consistoriul nostru a aprobat deja Regulamentul pentru examenele de ecalificațiune învățătorească elaborat de corpul profesoral dela instit. nostru pedagogic-teol. și astfel examenele de ecalificațiune învățătorească se vor ținea după acest nou regulament. Atragem atențiunea candidaților de învățători, că conform §. 5 din acest Regulament can-*

didacții sunt datori a-și insinua petitele pentru admitere la examen, direct la Consistoriul nostru din Arad, până în 31 Maiu st. n. Petitele advenite mai târziu nu se vor lua în socotință. Mai departe, fiind-că acest Regulament prescrie nouă procedere la examenele de ecalificațiune, recomandăm a și-l procura fiecare candidat de învățător dela direcțiunea inst. ped.-teol. din Arad, trimițând 20 fil. prețul și porto 4 fileri: Tot după acest Regulament scripturistica se începe deja la începutul lunii Iunie și astfel candidații să-și întocmească astfel trebile ca pe începutul lui Iunie să fie în Arad.

† **Necrolog.** Subscrișii cu inimă frântă de durere aducem la cunoștință, că iubitul nostru tată, respective moș, strămoș și socru Moise Boeșan, protopopul gr. or. român emerit al Aradului, după scurte suferințe la 20 Aprilie v. (5 Maiu st. n.) a. c. la orele 6 după am. a încetat din viață, în al 79-lea an al vieții și 55-lea al preoției sale.

Rămășițele pământești ale răposatului în Domnul se vor depune spre eterna odihnă în cripta familiară din Curtici în 22 Aprilie v. (5 Maiu st. n.) la ora 1 după am. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! — Curtici, în 20 Aprilie v. (3 Maiu st. n.) 1993.

Jalnica familie.

Concurs.

În virtutea rezoluțiunii Venerabilului Consistor orădan de datul 28 Martie v. a. c. Nr. 527/39 B. pentru îndeplinirea postului de capelan temporal pe lângă bătrânul preot Ambrosie Papp din Groși, se publică concurs cu termen de alegere de 30 de zile dela prima publicare.

Beneficiul parochial constă: din folosirea ca fânaț a cimiterului de 2 jugere; birul dela 180 case câte o jumătate măsură cucuruz despoiat și stolele îndatinate. Alegândul capelan va beneficia de jumătate din aceste emolumente, precum și întregirea dotațiunii din vistieria statului, normată în lege pentru capelani de după pregătirile sale. Alegândul va avea a se îngriji singur de locuință.

Reflectanții până la alegere sunt poftiți a se prezenta în sf. biserică din Groși pentru a celebra, predica și cânta: ear' suplicele adresate comitetului parochial din loc, vor avea a le înainta subsemnatului protopop în F.-Györös p. u. Tenke.

Se observă, cum-că alegândul capelan va avea să propună studiul religiunii la elevii școlii din loc Groși, la 16/29 Martie 1903.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: PETRU SERB, protopop.

2—3

— □ —